

Tartu Waldorfgümnaasiumi hindamisjuhend

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Hindamise alus

1.1.1. Hindamisel lähtutakse kooli õppekavas nõutavatest teadmistest ja oskustest.

1.1.2. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud.

1.2. Hindamise eesmärk

1.2.1. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut – anda õpilasele ja lapsevanemale, eestkostjale või hooldajale (edaspidi lapsevanem) tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja edasise haridustee valikuid;
- 2) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 3) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli/gümnaasiumi lõpetamise otsuse tegemiseks.

1.2.2. Käitumise ja hoolsuse sõnalise hindamise eesmärk on:

- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

1.3. Hindamisest teavitamine

1.3.1. Tartu Waldorfgümnaasiumi õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav kooli kodulehel.

1.3.2. Õppeaines nõutavate teadmiste kontrollimise vormi ja korda tutvustab õpetaja õpilastele õppeperioodi või kursuse alguses.

1.3.3. Õpilasel on õigus saada oma edasijõudmise kohta teavet klassijuhatajalt ja/või aineõpetajatelt. Hinded kajastuvad elektroonilises päevikus.

1.3.4. Lapsevanemal on õigus saada teavet oma lapse edasijõudmise kohta klassijuhatajalt ja aineõpetajatelt vanemate õhtutel, individuaalvestlustel ja/või arenguveestlustel. Hinded kajastuvad elektroonilises päevikus.

1.3.5. Õpetaja täidab elektroonilist päevikut koolipäeva jooksul.

1.3.6. Kursusehinne või kokkuvõttev hinne sisestatakse elektroonilisse päevikusse esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui kümme tööpäeva pärast kursuse või poolaasta lõppu. Hinnat täiendatakse kirjaliku tagasisidega.

1.4. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- 1.4.1. Õpilasel või lapsevanemal on õigus hindeid ja hinnanguid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades ülaastme kolleegiumile kirjaliku taotluse koos põhjendustega.
- 1.4.2. Ülaastme kolleegium teeb otsuse ja edastab selle kümne tööpäeva jooksul taotluse esitajale.

2. HINDAMINE

2.1. Õpitulemuste hindamise alused

- 2.1.1. Õpitulemusi hindab aineõpetaja õpilase suuliste vastuste, õppeprotsessis osalemise, õpimapi, kirjalike tööde, praktiliste tööde, praktiliste tegevuste vms alusel.
- 2.1.2. Lähtuvalt kooliastme ja õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel:
- 1) teadmiste ja oskuste ulatust, õigsust, vigade arvu ja liiki;
  - 2) esituse täpsust ja loogilisust;
  - 3) praktilise töö teostust;
  - 4) iseseisvust ja loovust teadmiste ning oskuste rakendamisel;
  - 5) oskust oma teadmisi suuliselt ja kirjalikult väljendada.
- 2.1.3. Õpitulemusi hinnatakse kujundava hindamise põhimõtetest lähtuvalt sõnaliselt ja numbriliselt või arvestuslikult.
- 2.1.4. Õpitulemuste hinded jagunevad:
- 1) protsessihinne ja/või -hinnang;
  - 2) kokkuvõttev hinne koos sõnalise hinnanguga;
  - 3) aastahinne (põhikooli lõputunnistusele kantav hinne);
  - 4) kooliastmehinne (gümnaasiumi lõputunnistusele kantav hinne).

2.2. Kujundav hindamine

- 2.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.
- 2.2.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist tagasisidet üldpädevuste, teadmiste ja oskuste kohta.
- 2.2.3. Õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemiseks annavad õpetajad õpilasele tagasisidet ning reageerivad juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 2.2.4. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning muuta ja tõsta õpimotivatsiooni.
- 2.2.5. Kirjalikku tagasisidet kursuse kohta antakse elektroonilises päevikus.

2.2.6. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada ka õpimappi. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

2.3. Numbriline ja arvestuslik hindamine

2.3.1. Numbriliselt hinnatakse õpitulemusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ on „hea“, „3“ on „rahuldav“, „2“ on „puudulik“ ja „1“ on „nõrk“.

2.3.2. Hinnete „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ puhul näitab viimane edasijõudmatust.

2.3.3. Hindamise skaala:

- 1) *Hindega „5“* hinnatakse suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemust), mis vastab täielikult õppekava nõuetele, on loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine. Hindega „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- 2) *Hindega „4“* hinnatakse õpitulemust, mis on õppekava nõuetele vastav, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest. Hindega „4“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 75–89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- 3) *Hindega „3“* hinnatakse õpitulemust, mis on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid teadmiste rakendamisel või praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist. Hindega „3“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 50–74% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- 4) *Hindega „2“* hinnatakse õpitulemust, mis on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja eksimusi. Õpilane teeb rohkesti sisulisi vigu ka suunamise ja juhendamise korral. Hindega „2“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 20–49% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- 5) *Hindega „1“* hinnatakse õpitulemust, kui õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub või kui õpilane ei esitanud või ei teinud tööd õigeaegselt ega ole kasutanud järelevastamise võimalust. Samuti võib kõrvalise abi kasutamise või plagiaadi korral vastavat õpitulemust hinnata hindega „1“. Hindega „1“ hinnatakse õpilast, kelle tulemus jääb vahemikku 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- 6) *Hindeid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“* võib kasutada valikainete, kunstilis-praktiliste kursuste/epohhide ja õppepraktikate hindamisel. Hinde „arvestatud“ saamiseks peab õpilane osalema vähemalt 75% toimunud tundides ja sooritama nõutud tööd.

2.4. Protsessihindamine

2.4.1. Õpetaja selgitab õpilastele õppeaines nõutavaid õpitulemusi õppeperioodi või kursuse alguses.

2.4.2. Õpilasel on õigus arvestuslikku tööd järele vastata kümne tööpäeva jooksul pärast mitterahuldava hinde saamist, põhjendatud puudumise korral arvestatakse aega õpilase kooli tulemise esimesest päevast alates. Kokkuleppel õpetajaga on võimalik erandkorras vastata ka teisel ajal.

2.4.3. Protsessihinded kannab õpetaja elektroonilisse päevikusse. Järelevastamise hinne kantakse kaldkriipsuga varasema hinde järele.

- 2.4.4. Vajadusel koostab aineõpetaja koostöös tugispetsialistidega hariduslike erivajadustega õpilasele individuaalse õppekava.
- 2.4.5. Kirjalike tööde parandamiseks on õpetajatel aega kuni kümme tööpäeva.

2.5. Kokkuvõttev hindamine ja õpilaste järgmisse klassi üleviimine

- 2.5.1. Õppeaines, milles õpilase nädalakoormus on vähemalt kaks õppetundi, hinnatakse IX klassi õpilase arengut, teadmisi ja oskusi teise õppeperioodi lõpus kokkuvõtva hindega. Kui õppeaines on õpilase nädalakoormus väiksem, hinnatakse õpilase arengut, teadmisi ja oskusi kokkuvõtva hindega kooliaasta lõpus. Kokkuvõtivate hinnete põhjal pannakse õppeaines välja aastahinne. Epohhidenas toimuvates õppeainetes pannakse kursusehinne välja hiljemalt kümme tööpäeva pärast kursuse lõppu.
- 2.5.2. Kui IX klassi õpilase teadmisi ja oskusi on hinnatud kokkuvõtva hindega “puudulik” või “nõrk”, on õpilasel võimalus sooritada nõutavad tööd õpetajaga kokkulepitud korras.
- 2.5.3. Kui IX klassi õpilase teadmisi ja oskusi on hinnatud kokkuvõtva hindega “puudulik” või “nõrk” ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele “puudulik” või „nõrk”.
- 2.5.4. Õppeainetes, milles IX klassi õpilasele on välja pandud aastahinne „puudulik” või „nõrk”, jäetakse õpilane täiendavale õppetööle. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õpetajate kolleegium enne eksamiperioodi algust. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 2.5.5. Ülaastme kolleegiumi ettepanekul, õppenõukogu otsusega ning lapsevanema nõusolekul võib erandjuhul jätta IX klassi õpilase klassikursust kordama.
- 2.5.6. IX klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 2.5.7. X–XII klassi õpilaste kursusehinded pannakse välja elektroonilisse päevikusse kantud protsessihinnete põhjal. Kooliastme hinne kujuneb kursusehinnete põhjal.
- 2.5.8. Gümnaasiumiõpilasel, kellel on kursusehinne „puudulik” või „nõrk”, on pärast järelevastamiseks ettenähtud aja möödumist võimalik kokkuleppel aineõpetajaga sooritada kursuse materjali kohta hindeline arvestus, mille hinne on ühtlasi kursuse hinne.
- 2.5.9. Pikaajalise tõendatud haiguse või põhjendatud puudumise korral on õpilasel võimalus järele vastata õppeaasta lõpuni. Järelevastamiseks koostab klassijuhataja koostöös aineõpetaja ja tugispetsialistidega individuaalse kirjaliku plaani.
- 2.5.10. Gümnaasiumiõpilase võib õppenõukogu otsusega jätta erandjuhul klassikursust kordama, koostades talle järgmiseks õppeaastaks individuaalse õppekava.

- 2.5.11. X klassi õpilane kustutatakse kooli nimekirjast, kui talle on õppeaasta jooksul kahes õppeaines poolte kursuste eest välja pandud hinne „puudulik“ või „nõrk“. Õppenõukogu otsusega võib õpilase jätta täiendavale õppetööle.
- 2.5.12. XI klassi õpilane kustutatakse kooli nimekirjast, kui talle on kahe õppeaasta jooksul kahes õppeaines välja pandud pooled kursusehinnetest “puudulikud” või “nõrgad”. Õppenõukogu otsusega võib õpilase jätta täiendavale õppetööle.
- 2.5.13. X–XI klassi õpilane kustutatakse kooli nimekirjast, kui õppeaasta lõpus on õpilasele välja pandud kooliastmehinne “puudulik” või “nõrk”.
- 2.5.14. XII klassi õpilasele pannakse kooliastmehinded välja õppeperioodi lõpus, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse õppenõukogu otsusega täiendavale õppetööle. Õppeainetes, milles õpilasele määrati täiendav õppetöö, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.
- 2.5.15. XII klassis peab vähemalt „rahuldava” kooliastmehinde väljapanekuks antud õppeaastal iga õppeaine kursustest vähemalt pooled olema sooritatud hindede „rahuldav”, „hea” või „väga hea”.
- 2.5.16. XII klassi õpilane kustutatakse kooli nimekirjast, kui ta ei ole täitnud gümnaasiumi lõpetamise tingimusi.

2.6. Põhikooli lõpetamine

- 2.6.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud aastatöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning valikeksami.
- 2.6.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või lapsevanema kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
- 1) kellel on üks „nõrk” või „puudulik” eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks „nõrk” või „puudulik” eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 2.6.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel nõustamiskomisjoni soovitusel on individuaalse õppekavaga vähendatud kooli õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

2.7. Gümnaasiumi lõpetamine

- 2.7.1. Gümnaasiumi lõputunnistus antakse gümnaasiumi õpilasele:
- 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad” või „arvestatud”;
  - 2) kes on sooritanud eesti keele või eesti keele teise keelena, matemaatika ja inglise keele riigieksami või riigi poolt aktsepteeritud rahvusvahelise keeleeksami;
  - 3) kes on sooritanud vähemalt „rahuldavale” tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
  - 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul aastatööna uurimistöo või praktilise töö.

- 2.7.2. Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima Tartu Waldorfgümnaasiumisse ning õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumiklassist tulnud õppima Tartu Waldorfgümnaasiumisse, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.
- 2.7.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel nõustamiskomisjoni soovitusel on individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud kooli õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.
- 2.7.4. Koolieksamist vabastatakse soovi korral ja eksami tulemuseks loetakse maksimumpunktid õpilasel:
- 1) kes on gümnaasiumiastme jooksul osalenud koolieksami õppeaines TÜ Teaduskooli koordineeritud olümpiaadi lõppvoorus ja/või saavutanud 12. klassis koolieksami õppeaines TÜ Teaduskooli koordineeritud piirkondlikul olümpiaadil 1.–6. koha;
  - 2) kes on gümnaasiumiastme jooksul esindanud Eestit spordis rahvusvahelistel tiitlivõistlustel (EM, MM, OM);
  - 3) kes on gümnaasiumiastme jooksul saavutanud Eesti Olümpiakomitee treeneri kutsetunnistuse;
  - 4) kes on sooritanud Heino Elleri nim. Tartu Muusikakooli, Ida Tantsukooli või Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli lõpueksami.

2.8. Õpilase tunnustamine medaliga

- 2.8.1. Kulmedaliga tunnustatakse gümnaasiumilõpetajat, kelle kõigi õppeainete kooliastmehinne on «väga hea» ja käitumine ja hoolsus eeskujulik või hea. Kulmedalit taotlevale 12. klassi õpilasele võib õppenõukogu anda võimaluse enne eksamiperioodi algust parandada X ja XI klassi aastahinnet ühes õppeaines.
- 2.8.2. Hõbemedaliga tunnustatakse gümnaasiumilõpetajat, kellel kuni kahe õppeaines on kooliastmehinne vähemalt «hea» ja ülejäänud õppeainetes «väga hea», käitumine ja hoolsus eeskujulik või hea. Hõbemedalit taotlevale 12. klassi õpilasele võib õppenõukogu anda võimaluse enne eksamiperioodi algust parandada X ja XI klassi aastahinnet ühes õppeaines.
- 2.8.3. Otsuse kuld- ja hõbemedaliga autasustamise kohta teeb kooli õppenõukogu.

3. HINDAMISJUHENDI RAKENDAMINE, MUUTMINE JA TÄIENDAMINE

- 3.1. Hindamisjuhend rakendub 1.01.2023.
- 3.2. Tartu Waldorfgümnaasiumi hindamisjuhendi muutmine ja täiendamine toimub kolleegiumi koosolekul õppeaasta jooksul tehtud ettepanekute ja tähelepanekute põhjal.